

Miljø-
direktoratet

Forslag til revidert avløpsdirektiv

EU kommisjonens forslag av 26.10.2022

Vannforeningsseminar om eutrofi 18.januar 2023

Rita Vigdis Hansen, Miljødirektoratet

Utvidet formål

- Beskytte ytre miljø
- Beskytte menneskenes helse
- Redusere klimagasser
- Bedre styring av sektoren og åpenhet
- Bedre tilgang til sanitærforhold
- Bedre overvåking

3 angles of the revision

Water quality	Climate, Circular	Governance
<ul style="list-style-type: none">• Tackling remaining sources of urban wastewater pollution	<ul style="list-style-type: none">• Towards climate neutrality, improving energy balance• Enhance circular economy	<ul style="list-style-type: none">• Improve governance of this 'captive' sector

Endret «grep» og mål om å regulere «resten»

- Utgangspunkt: Kommunalt avløpsvann kan bidra til spredning av mikroforurensning* i tillegg til organisk materiale og næringsalter og påvirker vannkvaliteten i Europa; Behov for å regulere mer
- Fjernet forskjell i rensekrav om ferskvann eller sjø
- Skjerpet rensekrav og foreslått nye
- Avveining mellom rensebehov og kostnadseffektivitet
- Utvidet virkeområde

* Mikroforurensning = mikroplast, bakterier/virus, legemiddelrester og andre miljøgifter
(Eng:components of emerging concern)

Utvidet virkeområde

- Gjelder for **alle** avløpsløsninger for tettbebyggelser **over 1000 pe**, tidligere 2000 pe (ferskvann) og 10000 pe (marine resipienter)
- Innen 2030 skal **alle** tettbebyggelser **mellom 1000 og 2000 pe**
 - Ha etablert et oppsamlingsystem for kommunalt avløpsvann
 - Og sørget for at alle husholdninger er tilkoblet dette systemet
 - Og overholde renskrav
- Husholdninger **SKAL** kobles til avløpsnett der det finnes
- Åpner for begrenset bruk av individuelle avløpsløsninger (IAS)

Sekundærrensing blir laveste rensegrad

- Fjerner unntaket for mindre følsomme resipienter
- Innen **2030** for **tettbebyggelser** mellom 1000 pe og 2000 pe (nye)
- Innen **2027** for **tettbebyggelser** mellom 2000 og 10 000 pe med utslipp til kysten (nye)
- Hva med tettbebyggelser over 10 000 pe med utslipp til kysten, tidligere vurdert som mindre følsom for eutrofi?

Kartlegginger kan resultere i flere renskrav

For **tettbebyggelser** med utslipp mellom 10 000 og 100 000 pe:

- Identifisere resipientområder følsomme for eutrofi innen **2025**, avklare om fosfor og/eller nitrogen er driveren
- Identifisere resipientområder følsomme for mikroforurensning innen **2030**
- Innen **2025**, identifisere slike **tettbebyggelser** hvor utslipp fra overløp eller avrenning av overvann representerer en risiko for ytre miljø eller menneskers helse. Følges opp med tiltak for å redusere utslipp av urensset avløpsvann, også i perioder med mye nedbør.

Omfattende renskrav for alle anlegg over 100 000 pe

- Krav om **både** fosfor- og nitrogenfjerning (tertiærrensing) innen **2035**, halvparten innen **2030**
- Krav om kvartærrensing for å fjerne mikroforurensning* innen **2035**, halvparten innen **2030**

*Mikroforurensning omfatter mikroplast, bakterier/virus, legemiddelrester og andre miljøgifter (Eng:components of emerging concern)

Krav om tertiærrensing

- Strengere krav til rensegrad
 - Minst **85 % nitrogenfjerning og/eller 90 % fosforfjerning**, tidligere 70 og 80 %
 - Naturlig retensjon kan ikke beregnes inn i den prosentvise nitrogenfjerningen
- NYTT: Unntaksmulighet for ett enkelt renseanlegg i en tettbebyggelse < 100 000 pe omfattet av tertiærrensingskravet der det kan dokumenteres at:
 - (a) 82,5 % for total fosfor og 80 % for total nitrogen innen **2035**;
 - (b) 90 % for total fosfor og 85 % for total nitrogen innen **2040**.

Krav om kvartær rensing

- Utvidet produsentansvarsordning for å bidra til betaling av dette 4. rensetrinnet
 - Alle produsenter/importører som omsetter mer enn 2 tonn pr år av sitt produkt
 - Nasjonal ordning skal etableres
- 80 % reduksjon målt for to ulike grupper av spesifiserte stoffer som forekommer i kosmetikk og legemidler

Andre nye krav

- Planer for energieffektivisering
- Energinøytralitet
 - Alle anlegg over 10 000 pe skal være energinøytrale **innen 2040**
- Overvann
 - Krav om planer for å håndtere overvann slik at urban avrenning til resipienter reduseres der det er nødvendig av hensyn til helse eller miljø
 - Og slik at utslippene av urensset avløpsvann via lekkasjer og overløp reduseres
 - Utslipp fra overløp skal ikke utgjøre mer enn 1 % av oppsamlet avløpsvann (collected load) i tørrvær

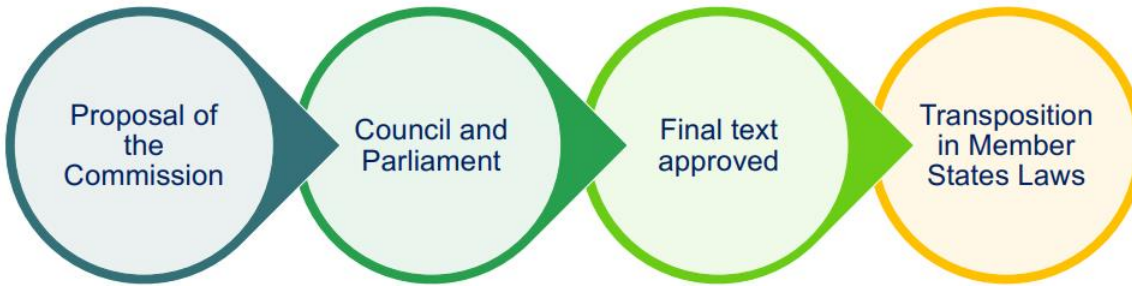

Oppsummering - rensing

- Fjernet muligheten for å definere en resipient som mindre følsom
- Utvidet følsomhetsbegrepet utover eutrofi
- Laveste ambisjonsnivå rensing blir sekundærrensing, for utslipp fra alle tettbebyggelser over 1000 BOF₅ pe – innen 2027/2030
- For tettbebyggelser mellom 10 000 og 100 000 BOF₅ pe:
 - Vurdere behov for tertiærrensing – resipientens følsomhet og bruk, 2035/2040
 - Vurdere behov for kvartærrensing – resipientens følsomhet og bruk, 2035/2040
- Høyeste ambisjonsnivå for alle renseanlegg > 100 000 BOF₅ pe
 - Totalt 4 rensetrinn – innen 2030/2035

Next Steps

Hva skjer nå?

- Offentlig høring fram til ~~23. januar 2023~~ 10. mars 2023
- Skal behandles i EU-parlamentet og EUs ministerråd
- Norge ingen formell rolle
- Antatt vedtatt i mars/april 2024
- Gjennomføres i norsk regelverk

Miljø-
direktoratet

<https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/fagmeldinger/2022/desember-2022/eu-direktiv-om-avlop-revideres/>